

روز جهانی کارگر چگونه زاده شد؟

(به مناسبت اول ماه مه - ۱)

کمیته هماهنگی

شنبه ۲۹ فروردین ۱۳۸۸

رویدادهای ماه مه ۱۸۸۶ از دل جنبش کارگری برای کاهش زمان کار به وجود آمد. این جنبش در دهه ۱۸۶۰ در آمریکا مبارزه برای ۸ ساعت کار را در دستور کار خود قرار داد. در سال ۱۸۶۳ اتحادیه ماشین کاران فیلادلفیا بر زمینه جنگ داخلی بردگان علیه برده داران مبارزه برای تحقق ۸ ساعت کار را در اولویت قرار داد. در سال ۱۸۸۴ یک سازمان کارگری (FOTLU) که بعداً به فدراسیون کارگران آمریکا (AFL) تبدیل شد قطعنامه ای صادر و اعلام کرد که از اول ماه مه ۱۸۸۶ روز کار باید ۸ ساعت شود. تا پیش از ماه مه ۱۸۸۶ بیش از ۳۰۰۰۰ نفر از کارگران آمریکا ۸ ساعت کار را به دست آوردند. اما اکثر سرمایه داران در مقابل این خواست مقاومت کردند. در روز اول ماه مه ۱۸۸۶ به رغم تبلیغات کارفرمایان که می گفتند کارگران در این روز دست به خشونت خواهند زد صدها هزار کارگر آمریکایی به صورت مسالمت آمیز اعتصاب و راه پیمایی کردند. بزرگ ترین تظاهرات در شیکاگو شکل گرفت که در آن ۹۰۰۰۰ کارگر راه پیمایی کردند. رهبری این تظاهرات عمدتاً در دست کارگران آنارشیست بود. ۳۵ هزار نفر از کارگران بسته بندی گوشت در شیکاگو در همین روز موفق شدند ۸ ساعت کار را به دست آورند. ساموئل گومپرز، رهبر فدراسیون کارگران آمریکا، در سخنرانی خود در همین روز در نیویورک گفت از روز اول ماه مه همیشه به عنوان صدور دومین اعلامیه استقلال آمریکا یاد خواهد شد. اعتصاب و تظاهرات در روزهای دوم و سوم ماه مه نیز ادامه یافت. در بعد از ظهر سوم ماه مه کارگران چوب بری شیکاگو در محل کارخانه خود تجمع کرده بودند و یکی از رهبران کارگران به نام اسپایز برای آنان سخنرانی می کرد. در نزدیکی این محل، کارخانه مک کورمیک قرار داشت که ماشین آلات کشاورزی تولید می کرد. کارگران این کارخانه نیز برای ۸ ساعت کار اعتصاب کرده بودند. اما کارفرما آنان را به کارخانه راه نمی داد و به جای آنان عده ای اعتصاب شکن را به کار گمارده بود. کارگران اعتصابی پشت در کارخانه تجمع کرده بودند. چند صد تن از کارگران چوب بری به قصد حمایت از این کارگران و برای تنبیه اعتصاب شکنان در هنگام تعویض شیفت به سوی این کارخانه راه افتادند. پلیس شیکاگو به محض اطلاع از قصد این کارگران به فاصله ۱۵ دقیقه در محل حاضر شد و برای متفرق کردن کارگران شروع به تیراندازی کرد. با شنیدن صدای تیر سایر کارگران چوب بری نیز به قصد کمک به رفقای خود به سمت کارخانه مک کورمیک حرکت کردند. اما پلیس راه را بر آنان بست و به سویشان تیراندازی کرد. در این تیراندازی دست کم چهار نفر از کارگران کشته و عده زیادی زخمی شدند. پس از این واقعه آگوست اسپایز دو اعلامیه به زبان های انگلیسی و آلمانی صادر کرد. عنوان اعلامیه اول این بود: انتقام! کارگران مسلح شوید! که در آن مسئولیت کشتار کارگران بر عهده کارفرمایان گذاشته شده بود. اعلامیه دیگر کارگران را برای روز بعد به شرکت در یک تجمع در میدان تره بار شیکاگو برای محکوم کردن کشتار کارگران فرا می خواند. روز چهارم ماه مه ۱۸۸۶ بازداشت و سرکوب وسیع کارگران آغاز شد. اما به رغم این سرکوب، در بعد از ظهر

این روز حدود ۳۰۰۰ کارگر در میدان تره بار شیکاگو جمع شدند. نخست آگوست اسپایز و آلبرت پارسونز هر دو از رهبران کارگران سخنرانی کردند و پس از این که آنان محل را ترک کردند ساموئل فیلدن یکی دیگر از رهبران کارگران در حال سخنرانی بود که ۱۸۰ نفر پلیس سر رسیدند و از کارگران خواستند متفرق شوند. فیلدن اعتراض کرد و گفت که تجمع کارگران مسالمت آمیز است. در همین اثنا از میان کارگران بمبی به طرف پلیس پرتاب شد که با انفجار آن ۶۶ پلیس زخمی شدند که سپس ۷ نفر از آن ها مردند. پس از این حادثه پلیس به سوی کارگران آتش گشود که در جریان آن ۲۰۰ نفر از کارگران زخمی و چندین نفر کشته شدند. به دنبال موج سرکوب ۸ تن از رهبران کارگران که همه آنارشیست بودند دستگیر شدند. از این ۸ تن در هنگام بمب اندازی فقط یکی در محل حضور داشت که او هم در حال سخنرانی بود. دادگاه، به جز یکی که به ۵۱ سال حبس محکوم شد بقیه را به اعدام محکوم کرد. دو تن از محکومان به اعدام تقاضای عفو کردند که پذیرفته شد و حکم آنان به حبس ابد تقلیل یافت. یکی دیگر از اعدامی ها در زندان خودکشی کرد و چهار نفر بقیه به نام های آگوست اسپایز، آلبرت پارسونز، آدولف فیشر و جرج انگل در ۱۱ نوامبر ۱۸۸۷ اعدام شدند. ۶ سال بعد فرماندار ایلی نوی سه کارگر زندانی را آزاد و اعلام کرد که کارگران اعدام شده بی گناه بوده اند. و بدین سان معلوم شد که کل قضیه پرتاب بمب و محاکمه کارگران توطئه ای برای سرکوب جنبش کارگری بوده است.

سال های ۱۸۸۶ تا ۱۸۸۸ سال های سرکوب کارگران آمریکا بود. اما کارگران سایر کشورها به ویژه کشورهای اروپایی به حمایت از کارگران آمریکایی برخاستند. در اثر این حمایت ها فدراسیون کارگران آمریکا در سال ۱۸۸۸ پیشنهاد کرد که روز اول ماه مه ۱۸۹۰ به روز تحقق ۸ ساعت کار از طریق اعتصاب و تظاهرات تبدیل شود. در سال ۱۸۸۹ به مناسبت صدمین سالگرد انقلاب کبیر فرانسه بیش از ۴۰۰ هیأت نمایندگی در کنگره بین المللی سوسیالیست ها که در واقع کنگره موسس انترناسیونال دوم بود، در پاریس حضور به هم رساندند. ساموئل گومپرز رهبر فدراسیون کارگران آمریکا نیز نماینده خود را به این کنگره اعزام کرده بود تا پیشنهاد فوق را مطرح کند. این کنگره قطعنامه ای صادر کرد و در آن تمام کارگران جهان را به اعتصاب و تظاهرات در اول ماه مه ۱۸۹۰ فرا خواند. در این روز کارگران آمریکا و اروپا و نیز شیلی، پرو و کوبا به این فراخوان پاسخ مثبت دادند. فردریش انگلس که در این روز خود در اجتماع نیم میلیون نفری کارگران انگلیس در هاید پارک لندن حضور داشت، این تجمع را چنین گزارش کرد: هم اکنون که دارم این سطور را می نویسم، پرولتاریای اروپا و آمریکا دارد از نیروهای خود سان می بیند. این نیروها برای نخستین بار به سان یک ارتش و زیر یک پرچم بسیج شده اند تا برای یک هدف فوری یعنی ۸ ساعت کار در روز بجنگند. با آن که قطعنامه فوق کارگران را فقط برای اول ماه مه ۱۸۹۰ به تظاهرات فرا خوانده بود، اما این رویداد در سال های بعد نیز تکرار شد و بدین سان روز تاریخی اول ماه مه یعنی روز جهانی کارگر پدید آمد.

(برگرفته از متن سخنرانی محسن حکیمی در اول ماه مه ۱۳۸۲ در شهر کرج)

کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری

۲۸ فروردین ۱۳۸۸

www.hamaahangi.com

khhbitkzs@gmail.com